

TJEK PÅ KOMPOSTEN

HortiAdvice fokuserer på komposteringsprocessen i sin nye anbefaling

Kompost bliver fremstillet, handlet og forbrugt mere og mere, også i professionel sammenhæng. Gartnerrådgivningen HortiAdvice har derfor lavet en vejledning - i form af en tjekliste - til at bedømme kompostens kvalitet. Det er sket som led i projektet Soilcom der støttes af EU-programmet Interreg.

Anbefalingen er henvendt til professionelle aftagere der vil bruge komposten på friland til jordforbedring. Det kan være gartnerier, frugtavlere og planteskoler, anlægsgartnere og andre som ønsker en kompost der har gennemløbet en dokumenteret proces som bl.a. omfatter temperatur, vandind-

hold og vending jf. boksen.

„Selve komposteringsprocessen er afgørende for hvor god den endelige kompost bliver. Derfor har vi i projekt Soilcom udviklet en anbefaling til komposteringsprocessen,” skriver Julie Schou Christiansen i Gartner Tidende. Ikke alle fremstiller i dag kompost efter denne anbefaling, fortsætter hun.

„Vi kan derfor opfordre til at gå i dialog med kompostproducenten om komposten.” sh

KILDE: Julie Schou Christiansen (2022): Kompost får en anbefaling. Gartner Tidende 6/2022.

• Med en squeezetest kan man hurtigt vurdere kompostens vandindhold. Det er tilpas hvis der kun løber enkelte dråber ud mellem fingrene og når materialet kan æltes til en klump. Løber der vand ud mellem fingrene, er komposten for våd. Fotos: Vlaco.

TJEKLISTE PÅ DEN GODE KOMPOST

1. Materialer. Meget kompost er lavet af have- og parkaffald der fungerer godt i komposteringsprocessen. Indgår der husholdningsaffald, bliver ledningstallet ofte højere i den færdige kompost. Her henvises til anbefalingen om specielle krav til planteskoler.

2. Temperatur. Temperaturen afgør kompostens hygiejnisering hvor man vil eliminere human- og plantepatogener, skadelige nematoder, ukrudtsfrø mv. Kompostens temperatur skal nå mindst 55 grader i mindst to sammenhængende uger eller nå mindst 65 grader i mindst én sammenhængende uge. Det skal dokumenteres med løbende målinger.

3. Vandindholdet. Vandindholdet afgør kompostens mikrobiologiske aktivitet og sammensætning og dens hygiejnisering. Derfor skal vandindholdet kontrolleres under komposteringen, enten via en analyse eller en squeezetest.

4. Vending. At vende komposten 'inside out and outside in' er vigtig for komposteringens ensartethed, især så al kompost får den ønskede hygiejnisering. Der må ikke være lommer der ikke har været udsat for temperaturkravene. I stor skala udføres det bedst med en kompostmølvender, eller med en læsemaskine og en dygtig fører.

5. Eftermodning. Komposten er modnet når CO₂-aktiviteten er faldet betragteligt, og kompostens temperatur er på niveau med jordens. CO₂-aktiviteten kan vurderes med en Solvita-test der måler kompostens CO₂ og NH₃. Testen afvejer forholdet og giver en karakter der skal være over 6,0 og helst 6,5. Under eftermodningen øges tit mikroorganisernes diversitet hvilket normalt er en fordel. Man kan også lave en spiretest. Dårlig spiring tyder på ufærdig kompost.

6. Sporbarhed. For at kunne dokumentere at anbefalingen er fulgt, skal leverandøren have fuld sporbarhed gennem hele komposteringsprocessen.

7. Karakteristika. En god kompost lugter ikke af ammoniak eller svovl. Farven er mørkebrun til næsten sort. Askegrå eller kulsort kompost kan være tegn på for høj temperatur under processen. Der stilles kriterier for de vigtigste tungmetaller og indhold af urenheder og ukrudtsfrø. Når komposten modner, skal man undgå indflyvning af ukrudtsfrø.

